

KAROLINSKA
Universitetssjukhuset

Maten, ätandet, växandet

Marie Wermeling, leg dietist
Neuropediatrik och habilitering
Barnens sjukhus Huddinge

Nutrition

näring [i vetenskapliga sammanhang]

a) om tillförsel av näring: *nutritionsorgan*;
nutritionsrubbnig

b) näringstillstånd: *god/dålig* ~

HISTORISKT: sedan 1759; från latinets *nutrire* 'amma;
nära'

Källa Nationalencyklopedin

Mitokondriella sjukdomar som drabbar andningskedjan

Svårigheter att omvandla tillförd näring till energi i cellens energiverk

Svårighet att öka energiproduktionen vid belastning (infektioner, fysisk aktivitet, psykisk stress)

Behov av ökat energiintag

Svälttålighet?

Maten

All mat tillåten!

Barnet behöver vatten, kolhydrater, fett, protein vitaminer och mineraler som alla barn

Mer fett ?

Ökat behov av antioxidanter och andra kosttillskott ordinerar som läkemedel

Ätandet

Alla barn är olika

Få vardagen att fungera

Fungerande rutiner

- Frukost, lunch, middag och mellanmål
- Vad göra vid energibrist?
- Jämförelse med diabetes
- Hur mycket mat är lagom?

Tillväxt

Längd och vikt

Energibehov ökat

Övervikt

Undervikt

Välbefinnande

Vid sjukdom

Tätare måltider

- Glass eller andra mjölkprodukter
- Saft bättre än inget
- Inget tvång

Sjukhusvård

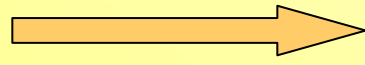
- Tillförsel via sond eller intravenöst
- Fett?
- Kolhydrater?

Den onda cirkeln

Orsak

Otillräckligt
matintag
Kräkningar

ORO

ORO

Otillräcklig viktuppgång

Psykogena
reaktioner

Obehagliga
måltider

Sämre
allmäntillstånd

ORO

Enteral nutrition

enteral nutrition (av nylat. *enteralis*, av grek. *enteron* 'tarm', samt *nutrition*), näringstillförsel via mag-tarmkanalen, dvs. **den för födan normala vägen**

Källa Nationalencyklopedin

Några indikationer för enteral nutrition

Osäkert sväljande

Långa måltider

Tvångsmatning

Utebliven tillväxt

Kräkningar

Diarré

Behov av kontinuerlig energitillförsel

Kräkningar- Åtgärder

Små täta mål

Positiva matupplevelser

Energiberikad?

Kontinuerlig matning?

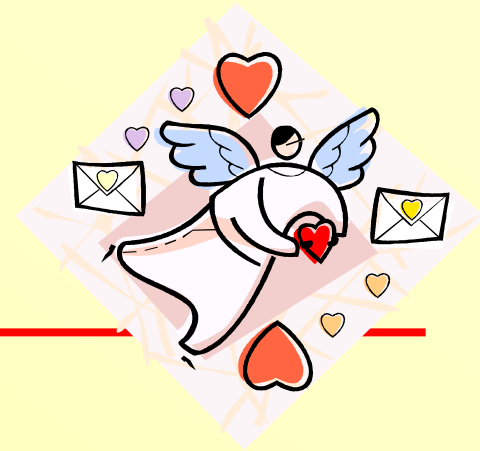
Byte av sondmat

Förtjockning av sondmat

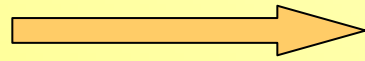
Sondmat som tas upp snabbare

Den goda cirkeln

Orsak

**Otillräckligt
matintag
Kräkningar**

Acceptabel
viktuppgång

KUNSKAP

Individuella
åtgärder

Bättre
allmäntillstånd

**Föräldra
kraft**

Fungerande
måltider

ORO

